

De Public Affairs Monitor wordt wekelijks opgesteld door het team Public Affairs van UWV. De PA-monitor geeft een overzicht van relevante ontwikkelingen in de politiek en bij strategische stakeholders.

Inhoud

- Reactie NVVG op tussenrapport OCTAS 2
- Raad voor de rechtspraak: heroverweeg wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid 2
- Keuzes in Kaart 2025 – 2028 2
- FNV naar College voor Rechten van de Mens..... 3
- Transport en Logistiek Nederland over belangrijke thema’s bij verkiezingen..... 3
- CBS: Nog steeds meer veranderingen in werk zelfstandigen dan voor corona..... 4
- AAVN analyseert verkiezingsprogramma’s: Partijen maken zich druk over arbeidsmigratie, niet over krapte..... 4
- Minister Schouten beantwoordt vragen Eerste Kamer over Wijziging van de Participatiewet 4
- Oplossing Wajong-problematiek in de kwijtschelding..... 4
- E-zine: Aan het werk vanuit de WW 5
- SCP-reflectie op verkiezingsprogramma’s: 5
- Denk mee over SMB 5
- Advies Raad van State op initiatiefwetsvoorstel tot wijziging van de Wet minimumloon..... 5
- Colofon 6
- Corporate Intelligence 7

Reactie NVVG op tussenrapport OCTAS

1. Op 9 november [stuurt](#) de Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde (NVVG) een reactie op het tussenrapport van OCTAS naar de commissie OCTAS. De NVVG is blij met de komst van het tussenrapport. Het rapport biedt een helder overzicht van knelpunten die herkenbaar zijn voor verzekeringsartsen in de dagelijkse praktijk. **(zie bijlage 1: reactie NVVG op tussenrapport OCTAS)**

Raad voor de rechtspraak: heroverweeg wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid

2. De Raad voor de rechtspraak uit op 9 november grote zorgen over de kwaliteit van het wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid. Volgens de Raad ontbreekt de samenhang met alle andere lopende wetsvoorstellen op hetzelfde terrein, wat mogelijk negatieve gevolgen kan hebben. In een [wetgevingsadvies](#) roept de Raad het demissionaire kabinet daarom op om het huidige wetsvoorstel te heroverwegen. Het wetsvoorstel moet het voor uitvoeringsorganisaties mogelijk maken om beter passende sancties op te leggen bij handhaving rondom (onder andere) uitkeringen. De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft in een vroeg stadium op het voorontwerp van de wet gereageerd en aangestipt dat niet duidelijk wordt waarom het huidige stelsel van maatregelen en boetes niet meer voldoet. Ook stelde de CRvB vragen over nut en noodzaak van een bestuurlijke boete en of het wel wenselijk is dat een uitvoeringsinstantie verantwoordelijk is voor het zowel het verstrekken als het handhaven van uitkeringen. In het wetsvoorstel wordt volgens de Raad op deze kritiek nauwelijks ingegaan. Daarnaast is de terugvordering van te veel ontvangen bedragen aan uitkering of onterecht verstrekte uitkeringen niet in het wetsvoorstel opgenomen. Ook heeft de Raad aarzelingen over het zogenoemde toelichtingsgesprek dat in het wetsvoorstel wordt voorgesteld. Voordat een uitvoeringsorganisatie een besluit neemt over het opleggen van een sanctie, wordt de betrokkene uitgenodigd voor een toelichtingsgesprek. In het wetsvoorstel geldt een uitzondering voor boetes onder de 340 euro. Voor iemand in de bijstand is dit doorgaans een hoog, mogelijk niet op te hoesten bedrag. Bovendien is een gesprek van belang om geschillen te voorkomen en bij te dragen aan vertrouwen in de overheid. **(zie bijlage 2: wetgevingsadvies)**

Keuzes in Kaart 2025 – 2028

3. Op 8 november presenteert het CPB de [elfde editie](#) van de doorrekening van verkiezingsprogramma's. Acht politieke partijen hebben hun verkiezingsprogramma's door laten rekenen door het Centraal Planbureau, te weten VVD, D66, GroenLinks-PvdA, CDA, ChristenUnie, Volt, JA21 en SGP. Keuzes in Kaart beoogt de budgettaire keuzes van partijen concreet en vergelijkbaar te maken, en bepaalt vervolgens economische effecten zodat afruilen zichtbaar worden. Vraagstukken als de toekomst van het toeslagenstelsel en het thema bestaanszekerheid zijn bij alle partijen terug te zien in hun keuzes, hoewel er grote verschillen zijn in de wijze waarop ze aan de oplossingen gestalte willen geven. Een deel van de partijen hervormt de sociale zekerheid door een verzilverbare heffingskorting (D66, CU) of een huishoudtoelage (Volt, JA21) in te voeren, en gelijktijdig (een deel van) de toeslagen af te schaffen. Veel partijen voeren beleid dat aangrijpt op de laagste inkomens, zoals een lager tarief in de eerste schijf in box 1 van de inkomstenbelasting, of het verhogen van het

minimumloon, al dan niet gekoppeld aan sociale uitkeringen en/of toeslagen. In het algemeen laten alle partijen de uitgaven aan sociale zekerheid oplopen. Deze uitgaven stijgen in het basispas met bijna 14 miljard euro vanwege een toename van het aantal AOW'ers door vergrijzing, een oplopende werkloosheid en stijgende lonen, die resulteren in hogere uitkeringen. De VVD, GroenLinks-PvdA, D66, de ChristenUnie en Volt verhogen het wettelijke minimumloon, waarbij de meeste partijen hier ook de uitkeringen en/of toeslagen aan koppelen. D66, de ChristenUnie, Volt en JA21 kiezen voor (stelsel)wijzigingen, die gevolgen hebben voor zowel de uitgaven als de lasten. Volt intensificeert het meest in de sociale zekerheid, door de introductie van een inkomensafhankelijke huishoudtoelage en een verhoging van de AOW, maar de partij schaft ook alle toeslagen en premies voor volks- en werknemersverzekeringen af. JA21 intensificeert ook door een inkomensafhankelijke huishoudtoelage. Deze partij schaft verder de zorgtoeslag, kinderbijslag en het kindgebonden budget af, en vervangt de huurtoeslag door een inkomensafhankelijke huurtoelage. D66 en de ChristenUnie voeren een verzilverbare heffingskorting in. Doordat de ChristenUnie de zorgtoeslag, kinderbijslag en het kindgebonden budget afschaft, buigt de partij per saldo om op uitgaven aan sociale zekerheid. D66 intensificeert per saldo in sociale zekerheid. Van de partijen zonder stelselwijziging intensiveren GroenLinks-PvdA en de SGP in de sociale zekerheid en buigen de VVD en het CDA erop om.

(Bijlage 3: Keuzes in Kaart)

FNV naar College voor Rechten van de Mens

4. Op 8 november plaatst de FNV een [bericht](#) op haar website over een rechtszaak die 7 november plaatsvond. Vakbond FNV stapte naar het College voor de Rechten van de Mens om een uitspraak te krijgen over de situatie voor mensen met een arbeidsbeperking. Volgens de vakbond worden mensen met een beperking stelselmatig gediscrimineerd door hun werkgever, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De VNG heeft werknemers die direct onder de cao Gemeenten vallen enkele maanden geleden een loonsverhoging en een koopkracht-compensatie gegeven. Volkomen terecht volgens de vakbond, maar collega's die via sociale werkbedrijven in dienst van diezelfde gemeente zijn, hebben deze compensatie niet gekregen. Het College voor de rechten van de mens doet op 19 december uitspraak over deze zaak.

Transport en Logistiek Nederland over belangrijke thema's bij verkiezingen

5. Op 7 november [plaatst](#) de AWWN een interview met Pieter Kieviet (manager cao-bureau en hoofdonderhandelaar Transport en Logistiek Nederland) op haar website. Het thema van het interview zijn de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november. Kieviet noemt de arbeidsmarktkrapte als een van de uitdagingen die tijdens de verkiezingen niet vergeten mogen worden. Verder schrijft hij: *'Tijdens ziekte betaalt de werkgever in Nederland twee jaar lang het loon door van een zieke werknemer. Het is uiteraard belangrijk dat werknemers goed beschermd worden, maar in Nederland zouden we de risico's ook meer kunnen spreiden. Voor een klein transportbedrijf met tien werknemers is het een gigantische belasting als iemand uitvalt. Dat maakt het aanbieden van een vaste aanstelling een gigantisch risicovolle stap. In landen om ons heen pakken ze dat anders aan, misschien kunnen we daarvan leren.'*

CBS: Nog steeds meer veranderingen in werk zelfstandigen dan voor corona

6. Op 7 november [presenteren](#) het CBS en TNO de resultaten van de tweejaarlijkse Zelfstandigen Enquête Arbeid. Hoewel zelfstandig ondernemers zonder personeel in 2023 veel minder te maken hadden met veranderingen in hun manier van werken dan in coronajaar 2021, ervaren zij nog steeds meer veranderingen dan voor corona, zo blijkt uit de enquête. Voorbeelden van de veranderde werkwijze zijn minder klantcontact en een minder persoonlijke wijze van klantenwerving.

AWVN analyseert verkiezingsprogramma's: Partijen maken zich druk over arbeidsmigratie, niet over krapte

7. Op 7 november [publiceert](#) werkgeversvereniging AAVN een analyse van de verschillende verkiezingsprogramma's. AAVN ziet de volgende rode draden die relevant zijn voor werkgevers in de programma's voor de Tweede Kamerverkiezingen.
 - Verder met hervorming van de arbeidsmarkt
 - Weinig concrete plannen voor krapte
 - Minimumloon omhoog voor meer bestaanszekerheid
 - Verlof en kinderopvang om werk-privébalans te verbeteren
 - Meer grip op arbeidsmigratie en misstanden aanpakken

Minister Schouten beantwoordt vragen Eerste Kamer over Wijziging van de Participatiewet

8. Op 7 november [beantwoordt](#) minister Schouten (Armoedebelief, Participatie en Pensioenen) schriftelijke vragen van de VVD-fractie over de *Wijziging van de Participatiewet ten behoeve van de werkvoorzieningen voor visueel beperkten*. De VVD-fractie had vraagtekens bij de positieve uitvoeringstoets van UWV: *'Kan de regering concreet aangeven waarop haar vertrouwen in een goede borging van de uitvoering is gebaseerd? Bij de genoemde toezegging door uitvoeringsorganisatie UWV - die zelf de uitvoeringstoets heeft verricht - bestaat het risico dat noodzakelijke kritische zelfreflectie ontbreekt. Met een externe uitvoeringstoets wordt het risico weggenomen dat de slager zijn eigen vlees keurt.'* Minister Schouten legt uit dat een uitvoeringstoets niet zomaar een onderzoek is, maar een vastgestelde werkwijze in het wetgevingsproces. Juist UWV kan als uitvoerder het beste inschatten wat de impact van een wetwijziging is. Ze schrijft: *'De regering ziet niet in waarom UWV eventuele risico's in de uitvoeringstoets onbenoemd zou laten, omdat dit direct nadelig kan zijn voor de eigen uitvoeringspraktijk'*. **(zie bijlage 4: Nota n.a.v. het tweede verslag)**

Oplossing Wajong-problematiek in de kwijschelding

9. Op 6 november [plaatst](#) de VNG een bericht op haar website over kwijscheldingsverzoeken van mensen met onder andere een Wajong-uitkering. Het gaat hierbij om kwijscheldingsverzoeken voor belastingaanslagen. Eerder dit jaar is gebleken dat vooral personen met een Wajong-uitkering dit jaar niet meer in aanmerking komen voor kwijschelding terwijl er in hun situatie niets is veranderd. De VNG heeft gevraagd om de betreffende kwijscheldingsverzoeken in afwachting van een oplossing aan te houden. Inmiddels is er een oplossing vanuit het rijk gekomen. De VNG, Unie van Waterschappen en LVLB hebben met het rijk afgesproken dat de werkwijze voor 2023 en 2024 wordt dat de personen die het betreft in het systeem op kwijschelding worden gezet, maar in de praktijk

niet verder worden bemoeilijkt. Dit betekent dat u deze personen in reactie op hun kwijtscheldingsverzoek een brief stuurt waarin staat dat zij niet voor kwijtschelding in aanmerking komen, maar dat de aanslag op nul wordt gezet waardoor zij niet hoeven te betalen. Het rijk werkt aan een structurele oplossing per 2025.

E-zine: Aan het werk vanuit de WW

10. Op 6 november publiceert de ABU een [E-zine](#) waarin wordt ingezoomd op mensen met een WW-uitkering. Dit e-zine bevat onder andere een interview met Maarten Camps. In dit interview gaat het over de uitdagingen bij werkzoekende in de WW die niet snel kunnen doorstromen. Camps denkt daarbij vooral aan uitdagingen bij het omscholen van werkzoekenden, de blik en aanpak van werkgevers verbreden en voorkomen dat mensen in de WW terechtkomen. Maarten Camps zegt in het interview dat UWV op dit laatste punt ook meer in gaat zetten.

SCP-reflectie op verkiezingsprogramma's:

11. Op 6 november [presenteert](#) het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) een reflectie op verkiezingsprogramma's van 10 politieke partijen. In deze reflectie concludeert het SCP dat politieke partijen in hun verkiezingsprogramma's vaak niet de keuzes maken die nodig zijn op belangrijke thema's zoals de krapte op de arbeidsmarkt. Ook geven politieke partijen in hun programma wel aan welke doelen ze nastreven, maar niet wat prioriteit heeft. Verder is de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van voorgestelde maatregelen een aandachtspunt. Tot slot schrijft het SCP '*Voor een succesvolle aanpak van de grote opgaves is het belangrijk dat de overheid in goede verbinding staat met de burgers. Het vertrouwen van burgers in de overheid is op dit moment echter laag. Vertrouwen in de overheid wordt versterkt als de overheid luistert, rechtvaardig handelt, en acute problemen oplost.*' (**zie bijlage 5: Kwesties voor het kiezen 2023**)

Denk mee over SMB

12. Op 6 november plaats de NVvA een uitnodiging op haar [website](#). In deze uitnodiging roept de NVvA op om mee te denken aan oplossingen die op korte termijn ingevoerd kunnen worden en effectief zijn om de lange wachttijden voor sociaal medische beoordelingen te verminderen. Om hierover tot een interactieve dialoog te komen hebben het ministerie van SZW en UWV gezamenlijk het platform www.denkmeeoversmb.nl opgezet. Meedenken is mogelijk tot en met 31 januari 2024.

Advies Raad van State op initiatiefwetsvoorstel tot wijziging van de Wet minimumloon

13. Op 6 november publiceert de Raad van State haar [advies](#) voor het wetsvoorstel van Tweede Kamerlid Van Kent (SP) tot wijziging van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag in verband met het achterblijven van de loonontwikkeling (Wet eerlijker inkomen). De wet is in november 2020 door voormalig Kamerlid Jasper van Dijk (SP) ingediend. De verdediging van het initiatiefvoorstel is sinds oktober 2023 overgenomen voor Van Kent. Het initiatiefwetsvoorstel strekt ertoe het wettelijk minimumloon jaarlijks (per 1 januari) met 5% te verhogen bovenop de reguliere indexatie, die twee keer per jaar plaatsvindt. De verhoging vindt plaats tot het moment dat het minimumloon 60% van het gemiddelde loon heeft

bereikt. Met het voorstel beoogt de initiatiefnemer de achterstand in de ontwikkeling van het minimumloon ten opzichte van de gemiddelde loonontwikkeling in te lopen en hogere lonen over de gehele linie te stimuleren. De Raad van State schrijft de wens tot verhoging van het wettelijk minimumloon te begrijpen, maar is kritisch op het voorstel. Het voorstel en de toelichting doen onvoldoende recht aan de complexiteit van het vraagstuk, concludeert de Raad van State. Bij de beleidsvorming inzake het wettelijk minimumloon dienen volgens de Raad van State meer aspecten in de afwegingen te worden betrokken dan alleen de hoogte van het wettelijk minimumloon zelf. Zulke beleidskeuzes hebben ingewikkelde effecten. Daarbij is in de eerste plaats van belang dat de hoogte van het wettelijk minimumloon en verhoging daarvan effecten heeft op het gehele loongebouw en doorwerkt in verschillende sociale verzekeringen en voorzieningen. In de tweede plaats moet er rekening mee worden gehouden dat het besteedbaar inkomen, vooral bij de lagere inkomens, niet alleen door het loon wordt bepaald, maar in sterke mate ook door de vele belastingregelingen, toeslagen en andere inkomensafhankelijke regelingen. Ten derde moet rekening worden gehouden met effecten van maatregelen inzake het wettelijk minimumloon op de werking van de arbeidsmarkt. Tot slot merkt de Raad van State op dat de toelichting nog geen verklaring rondom de financiële dekking geeft. Van Kent geeft aan het initiatiefwetsvoorstel te hebben aangepast. De stapsgewijze systematiek is verwijderd en het te bereiken doel is bijgesteld naar 60% van het mediane loon in plaats van het gemiddelde loon, op moment van schrijven 16 euro. Daarnaast is een financiële uitwerking en dekking voorgesteld, zijn cijfers geactualiseerd en wordt op enkele door de RvS genoemde punten (extra) ingegaan. **(zie bijlage 6: advies wetsvoorstel minimumlonen)**

Colofon

Het Public Affairs-team ondersteunt en adviseert UWV in contacten met de politiek en strategische stakeholders. Wil je advies of kun je zelf ondersteuning gebruiken van het PA-team? Neem dan contact met ons op:

[redacted] [@uwv.nl](mailto:[redacted]@uwv.nl)

De PA-Monitor wordt samengesteld door:

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Public Affairs Monitor

Corporate Intelligence

Meer weten? In de databank Corporate Intelligence van het PA-team vind je tal van documenten (zoals moties, debatverslagen, Kamerbrieven en ga zo maar door). Ook vind je hier een archief van alle PA-monitors. Bekijk het hier: [Corporate Intelligence](#)